

Brüssel, 16. oktoober 2017
(OR. en)

13099/17

COASI 164
ASIE 44
CFSP/PESC 862
POLGEN 131
COHOM 114
COHAFA 77
MIGR 199
JAI 893
CIVCOM 188
ASEM 3

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 16. oktoober 2017

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12917/17

Teema: Myanmar/Birma

– Nõukogu järeldused (16. oktoober 2017)

Delegatsioonidele edastatakse lisas Myanmar/Birmat käsitlevad nõukogu järeldused, mille nõukogu võttis vastu oma 3566. istungil, mis toimus 16. oktoobril 2017.

Nõukogu järeldused Myanmar/Birma kohta

1. Humanitaar- ja inimõiguste olukord Arakani osariigis on äärmiselt raske. On sügavalt muret tekitavaid teateid jätkuvatest süütamistest ja vägivallaaktidest inimeste vastu ning rasketest inimõiguste rikkumistest, näiteks valimatu relvadest tulistamine, maamiinide kasutamine ning seksuaalne ja sooline vägivald. See on vastuvõetamatu ja peab lõppema kohe. Rohkem kui 500 000 inimest, enamjaolt rohingjad, on vägivallast ja hirmust aetuna põgenenud oma kodudest ja otsinud varjupaika Bangladeshis. Kui nii palju inimesi on nii kiiresti sunnitud lahkuma, viitab see tugevasti tahtlikule tegevusele mõne vähemuse riigist välja ajamiseks. Seetõttu on äärmiselt oluline, et pagulased saaksid ohutult ja väärikalt tagasi pöörduda. Humanitaarabi andmine ja meedia juurdepääs on Arakani osariigis ulatuslikult takistatud. Seetõttu ei saa vajadusi täiel määral hinnata ega rahuldada.
2. EL on kutsunud kõiki pooli üles lõpetama kohe igasuguse vägivalla. EL nõuab tungivalt, et Myanmar/Birma sõjavägi lõpetaks senise tegevuse, tagaks vahet tegemata kõigi tsiviilisikute kaitse ja järgiks täielikult rahvusvahelist inimõigustealast õigust. Samuti kordab EL oma üleskutset Myanmar/Birma valitsusele võtta kõik meetmed, mida on vaja, et maandada pingeid kogukondade vahel, tagada viivitamatult humanitaarabi andjatele, sealhulgas ÜRO-le, Rahvusvahelisele Punase Risti Komiteele ja rahvusvahelistele valitsusvälistele organisatsioonidele täielik, ohutu ja tingimusteta juurdepääs ning kehtestada usutav ja praktikas kohaldatav protsess, mille abil võimaldatakse kõigil kodudest põgenenud inimestel ohutult, vabatahtlikult, väärikalt ja kehtvalt oma kodukohta tagasi pöörduda. EL on suurendanud oma humanitaarabi Bangladeshis viibivatele rohingja pagulastele ning on valmis laiendama oma tegevust Arakani osariigis kõigi abivajajate heaks niipea, kui piirkonda juurdepääs antakse.

3. EL ja selle liikmesriigid kinnitavad taaskord (2016. aasta juunis avaldatud) Myanmaris käsitlevas strateegias rõhutatud kindlat kavatsust toetada riigi üleminekut demokraatiale, rahu, rahvuslikku leppimist ja sotsiaal-majanduslikku arengut. Seda silmas pidades on EL valmis toetama Myanmar/Birma valitsust, et tagada Arakani osariigi küsimusega tegeleva nõuandekomisjoni soovitude kiire ja täielik rakendamine, sealhulgas riigita rohingja-rahva kodakondsuse küsimuses. EL peab tervitatavaks, et valitsus on nende soovitude täitmiseks moodustanud ministriumidevahelise komitee.
4. EL peab tervitatavaks riiginõuniku võetud kohustust tuua kõik inimõiguste rikkujad ja muud kurjategijad õigusriigi kohaselt kohtu ette, et vältida igasugust karistamatust, ning tema 19. septembril tehtud avaldust, milles riiginõunik teatas, et Myanmar/Birma ei karda rahvusvahelist kontrolli. Tõsiseltvõetavaid süüdistusi inimõiguste raskete rikkumiste ja kuritarvitamiste kohta, sealhulgas jõhkraid rünnakuid laste vastu tuleb põhjalikult uurida. Sellega seoses kutsub EL Myanmar/Birmat tungivalt üles tegema täies ulatuses koostööd ÜRO Inimõiguste Nõukogu sõltumatu rahvusvahelise teabekogumissmissiooniga ja võimaldama sellele viivitamata täieliku, ohutu ja takistamatu juurdepääsu riigis. EL peab tervitatavaks, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu pikendas hiljuti teabekogumissmissiooni volitusi.
5. Lisaks julgustab EL Myanmar/Birmat alustama oma naaberriikide, eelkõige Bangladeshiga heanaaberlike suhete vaimus dialoogi, et leida lahendusi ühistele probleemidele, ennekoike seoses pagulaste repatrieerimisega oma päritolukohta. EL hindab tunnustavalt Bangladeshis konstruktiivset rolli nendes rasketes oludes.

6. Arvestades julgeolekujõudude ebaproportsionaalset jõu kasutamist, peatavad EL ja selle liikmesriigid kutsed Myanmar/Birma relvajõudude ülemjuhatajale ja teistele kõrgetele sõjaväehvitseridele ning vaatavad üle kogu kaitse valdkonnas tehtava koostöö. EL kinnitab, et kehtivad ELi piiravad meetmed, mis seisnevad relvade ja muude siserepressioonideks kasutada võidavate seadmete embargos, on asjakohased. Juhul kui olukord ei parane, võib nõukogu kaaluda lisameetmete kehtestamist, kuid samamoodi on ta valmis reageerima positiivsetele muutustele.
7. Suurt muret valmistab ka konfliktist mõjutatud elanikkonna, sh 100 000 riigisisese põgeniku humanitaarolukord Katšini ja Šani osariigis. Ka neis osariikides on humanitaarabi andmine ulatuslikult piiratud ning EL kutsub Myanmar/Birma valitsust üles taastama humanitaarabi kättesaadavuse kõigile mõjutatud kogukondadele nendes piirkondades.
8. EL jätkab nende väga tähtsate küsimuste ja kõigi demokraatiale üleminekuga seotud probleemide käsitlemist oma jätkuvates suhetes Myanmar/Birma valitsusega ja kõigil asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel, eelkõige ÜROs. EL kavatseb samuti kasutada võimalust, mille annab eelseisev ASEMi välisministrite kohtumine (Nay Pyi Taw, 20.–21. november 2017), et pidada kohtumise raames valitsusega konstruktiivset dialoogi, ning jätkab sellega seoses kõigi Aasia partneritega koostööd. EL julgustab samuti oma ASEANi ja selle piirkonna partnereid kõnealuses protsessis osalema.
